

แถลงการณ์
สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย
เรื่อง
ขอสนับสนุนงานวิจัยพืชจีเอ็มโอภาคสนาม

I ความเห็น

ตามที่ได้มีกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านคำริชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะนำเรื่องขอผ่อนปรนให้มีการศึกษาวิจัยพืชจีเอ็มโอได้ครบทุกขั้นตอน คือ ในห้องปฏิบัติการ/โรงเรือน ในแปลงทดลอง และในสภาพไร่ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่ง ค.ร.ม. เคยรับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหของสมัชชาคนจน เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2544 ให้อยู่ติดการดำเนินการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชจีเอ็มโอทุกชนิดในระดับไร่/นา ในระหว่างที่มีการยกร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ จนถึงบัดนี้เป็นเวลา 6 ปีมาแล้วที่การพัฒนา ด้านพืชจีเอ็มโอของไทยได้หยุดชะงักลง สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทยในฐานะองค์กรภาคเอกชนที่มีบทบาท ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยปรับปรุงพันธุ์และการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรไทย ได้พิจารณา ใดตรงตรงในเรื่องของการพัฒนาพืชจีเอ็มโอด้วยเหตุและผลเป็นที่รอบคอบ โดยยึดผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนเป็นหลักแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. เทคโนโลยีจีเอ็มโอเป็นเครื่องมือและเป็นทางเลือกหนึ่งที่ใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช เพื่อให้ได้มาซึ่งสายพันธุ์พืชตามความประสงค์ของการใช้ประโยชน์ ซึ่งวิธีการปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดิมไม่สามารถทำได้ หรือไม่มีประสิทธิภาพที่จะทำได้
2. การพัฒนาพืชจีเอ็มโอเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่หลายประเทศทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา นำมาใช้เพื่อการพึ่งพาตนเองและความอยู่รอดของประเทศ เพื่อความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ ยารักษาโรค เส้นใย และพลังงานทดแทน ซึ่งโลกอนาคตปัญหาการขาดแคลนจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เพราะการเพิ่มของประชากรทำให้พื้นที่ทำการเกษตรลดลง เนื่องจากถูกนำไปใช้ในด้านอื่นๆ มากขึ้น
3. โลกอนาคตต้องการเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ดีกว่าทดแทนเสมอ เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันต้องมีการพัฒนาต่อยอด เพราะจะไม่สามารถตอบสนองได้อย่างพอเพียงต่อการเพิ่มผลผลิตเพื่อเลี้ยงประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสวนทางกับพื้นที่เพาะปลูกของโลกที่ลดลงเพราะความเจริญทางวัตถุ ทรัพยากรตามธรรมชาติของโลกอนาคตได้ลดน้อยถอยลงและจะถึงขั้นวิกฤตในที่สุด โดยเฉพาะพลังงานตามธรรมชาติ ถ้าไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ทดแทน ซึ่งโลกอนาคตจะไม่สามารถปฏิเสธได้ แต่เหตุใดจึงมีการต่อต้านงานวิจัยพัฒนาเพื่ออนาคตของชาติ ผลงานวิจัยจะนำไปใช้หรือไม่เพียงใด สมควรจะต้องให้เป็นไปตามสถานการณ์ งานวิจัยจึงไม่น่าจะทำให้ประเทศชาติต้องเสียหาย แต่ประเทศชาติจะได้รับประโยชน์มหาศาลจากองค์ความรู้ที่ค้นพบ

4. จากสถานการณ์พืชจีเอ็มโอปัจจุบันมีแนวโน้มที่ชัดเจนว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา มุ่งสนับสนุนการวิจัยพัฒนามากขึ้นตามลำดับ จะด้วยเพื่อวัตถุประสงค์ทางใดก็ตาม ก็เพื่อความอยู่รอดของประเทศ สถิติการเพิ่มของประเทศที่เดินหน้าพัฒนา และพื้นที่ปลูกพืชจีเอ็มโอภายในเวลาเพียง 10 ปี ของการเริ่มต้นนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้เพื่อการปรับปรุงพันธุ์และการเพิ่มผลผลิตในเชิงการค้า พื้นที่ปลูกพืชจีเอ็มโอของโลกได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเริ่มจาก 10.62 ล้านไร่ เป็น 637.5 ล้านไร่ หรือมากกว่า 60 เท่า จาก 22 ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันกับไทย เช่น มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ประเทศเหล่านี้เหตุใดจึงเร่งการพัฒนาพืชจีเอ็มโอเป็นการค้าไม่กังวลเหมือนไทยจนต้องระงับงานวิจัยไว้ไม่ให้ลงภาคสนามโดยไม่มีกำหนดเงื่อนไข ไม่มีการผ่อนปรน จึงไม่มีบทพิสูจน์เป็นคำตอบที่ถูกต้องถึงผลดีหรือผลเสียให้กับสังคมที่ยังคงมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่

5. ประชากรโลกได้สัมผัสกับพืชจีเอ็มโอจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เริ่มเมื่อ 10 ปีที่แล้ว และเป็นความจริงที่ว่า ประชากรไทยก็เริ่มได้สัมผัสพืชจีเอ็มโอมานตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 หรือ 4 ปีมาแล้ว เมื่อรัฐบาลได้อนุมัติให้มีการนำเข้าอาหารสำเร็จรูปจากพืชจีเอ็มโอ นำเข้ามาเมล็ดข้าวโพดและถั่วเหลืองมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์หรืออาหารมนุษย์หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรม แต่เหตุใดจึงต่อต้านและระงับงานวิจัยมะละกอจีเอ็มโอที่นักวิจัยไทยกำลังทำการศึกษาพัฒนาพันธุ์ขึ้นเพื่อตลาดค้ามะละกอสดที่ขาดแคลน เนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาดทำลายจากเชื้อไวรัสที่เป็นสาเหตุของโรคใบด่างจุดวงแหวน ทำความเสียหายให้แก่เกษตรกรจนต้องเลิกอาชีพการปลูกมะละกอเป็นการค้า

6. ข้อกังวลที่มีต่อการวิจัยพัฒนาพืชจีเอ็มโอที่เป็นข้อประเด็นนำมาคัดค้านนั้น ทุกประเทศที่มีการพัฒนาพืชจีเอ็มโอก็ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน แต่ความเสี่ยงต่างๆ สามารถควบคุมได้ภายใต้มาตรการและการสร้างกลไกเครื่องมือป้องกันที่เข้มงวด และรัดกุมระหว่างทำการวิจัย และคงไม่มีประเทศใด รัฐบาลใด ทำให้ประเทศต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยไม่มีการควบคุมดูแลป้องกันความเสี่ยง จึงชัดเจนว่า พืชจีเอ็มโอก่อนปล่อยออกสู่สภาพไร่นาจะต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงเป็นที่แน่นอนแล้วว่าปลอดภัย เว้นแต่ไม่ไว้ใจนักวิจัยไทย ซึ่งความจริงแล้วกลไกควบคุมสามารถสร้างขึ้นได้โดยนักวิจัยอยู่แล้ว

7. โลกอนาคตจะมีโอกาสได้รับการปรุงแต่งให้มีสีสันสวยงามในความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืช โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับ โดยนำมือนมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ ความสมดุลทางธรรมชาติจะกลับคืนมาบนธรรมชาติที่เกื้อกูลกัน ซึ่งเทคโนโลยีชีวภาพนี้ถ้ามนุษย์ไม่สร้างทดแทน ทรัพยากรตามธรรมชาติที่ถูกทำลายไปหรือถูกธรรมชาติทำลายไปจะดำรงอยู่ได้อย่างไร จึงไม่ใช่เรื่องเลวร้ายหากจะต้องสร้างองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ไว้ เพื่อประโยชน์ของชาติในด้านต่างๆ

8. ประเทศไทยมีความพร้อมสำหรับการศึกษาและวิจัยเพื่อการพัฒนาพีชจีเอ็มโอ มีการจัดตั้งสถาบันเพื่อการนี้อยู่แล้ว เช่น ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ มีการลงทุนผลิตนักวิจัยที่กระจายอยู่ในหน่วยงานต่างๆ จำนวนมาก พร้อมกับมีการจัดทำกรอบนโยบายในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาพีชจีเอ็มโอ พร้อมกับเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งเป็นเป้าหมายระดับชาติรวม 6 เป้าหมาย ภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการ นโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ แต่ต้องหยุดชงักลงเมื่อ ค.ร.ม. ได้มีมติให้ระงับงานวิจัยในภาคสนาม ทั้งๆ ที่งานวิจัยมีเพียงสายพันธุ์มะละกอไทยที่สามารถปรับปรุงพันธุกรรมใหม่ในห้องปฏิบัติการเป็นผลสำเร็จ แต่ไม่สามารถขยายผลศึกษาวิจัยในภาคสนามเพื่อหาคำตอบให้กับสังคมทั้งในทางบวกและทางลบไปอย่างน่าเสียดาย ซึ่งมะละกอจีเอ็มโอจะเป็นกรณีศึกษาก่อนที่จะก้าวสู่พืชอื่นๆ ที่เห็นสมควรพิจารณาปรับปรุงพันธุ์ต่อไป

9. สิ่งทีนักวิจัยและสถาบันทางวิชาการเพื่อการพัฒนาพีชจีเอ็มโอเรียกร้องขอขยายงานวิจัยลงสู่ภาคสนามในสภาพเปิด ภายใต้มาตรการควบคุมความเสี่ยงเพื่อให้งานวิจัยครอบคลุมความรู้ และตอบต่อสังคมได้ ถ้าหากจำเป็นต้องลงสู่สภาพไร่นานั้น เป็นการสร้างฐานการพัฒนาพีชจีเอ็มโอให้กับประเทศชาติ และพร้อมจะก้าวสู่การแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ เมื่อจำเป็น โดยจะมีคณะกรรมการนโยบายพืชเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติเป็นผู้กำกับดูแล และกำหนดทิศทางของการศึกษาวิจัยอยู่แล้ว จึงมีเหตุผลสมควรจะได้รับการสนับสนุนให้มีการผ่อนปรนในเรื่องนี้

II ข้อเรียกร้อง

1. รัฐต้องตัดสินใจดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนปฏิบัติการในเรื่องของการพัฒนาพีชจีเอ็มโอของไทยที่เคียวางไว้แล้ว และควรให้ความสำคัญการพัฒนาเทคโนโลยีของชาติเพื่อการพึ่งพาตนเอง เวลาที่สูญเสียไปกับการยับยั้งการพัฒนาเทคโนโลยี อนาคตของชาติคือประเทศที่ล้ำหลัง และอาจต้องซื้อเทคโนโลยีมาใช้ดังเช่นที่กำลังเป็นอยู่ สูญเงินมหาศาลให้กับต่างประเทศเพราะความล่าช้าที่นับวันจะยิ่งห่างไกลจากประเทศที่พัฒนาแล้ว

2. ผ่อนปรนให้นักวิทยาศาสตร์ไทยขยายการศึกษาวิจัยลงสู่ภาคสนามในพื้นที่ทดลองของสถานีวิจัยของทางภาครัฐ ภายใต้มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่เคร่งครัด โดยเริ่มต้นทดลองในมะละกอจีเอ็มโอเป็นกรณีตัวอย่างของการพัฒนาพันธุกรรมพืชอาหารเพื่อการค้า และพืชเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนน้ำมันปิโตรเคมีโดยเร่งด่วนก่อน และพืชอื่นๆ ตามลำดับความสำคัญต่อไป เพื่อความอยู่รอดของประเทศก่อนที่จะเกิดวิกฤตโดยเฉพาะทางพลังงาน เพราะราคาน้ำมันดิบนำเข้าเป็นพลังงานหลักของประเทศได้ทะยานสูงขึ้นไม่หยุด ประชาชนและประเทศชาติมีรายจ่ายสูงขึ้น สินค้ามีราคาแพงขึ้นและใกล้จะเกินกำลังซื้อจะรับได้ ประเทศชาติจะขาดเสถียรสภาพในทุกภาคส่วน หากยังรอให้สถานการณ์จริงมาบีบคั้นก่อน

3. หากยังตัดสินใจไม่ได้ รัฐสามารถใช้กลไกขององค์กรทางการเกษตรจากทุกภาคส่วนให้แสดงความคิดเห็น ซึ่งองค์กรต่างๆ เหล่านี้จะเป็นผู้สะท้อนภาพของทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพของชาติ ช่วยให้รัฐตัดสินใจดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับการที่ประเทศไทยจะต้องมีกฎหมายเฉพาะเพื่อใช้ควบคุมและกำกับดูแลสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมที่จะปลดปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะในลักษณะของการปลูก เลี้ยง หรือการวางตลาด โดยมีการวางมาตรการเพื่อให้มีการประเมินความเสี่ยง ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งที่มีชีวิต และการรับรองความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดกระบวนการคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ และการบริโภคสินค้าที่มีส่วนประกอบของสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม รวมทั้งข้อกำหนดให้มีการเยียวยา และชดใช้ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้น อย่างไรก็ตามระบบของการปฏิบัติการทดลองวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิจัย หน่วยงานวิจัย ต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ตามบริบทของกฎหมายพืช อาจมีมาตรการอื่นๆ ร่วมด้วยถ้าจำเป็น ซึ่งขณะนี้ก็มีระเบียบปฏิบัติเพื่อการกำกับควบคุมดูแลอยู่แล้ว ภายใต้กฎหมายหลายฉบับที่มีอยู่มีคู่มือที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ที่จัดทำขึ้นโดย คณะกรรมการกลางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพียงแต่ยังไม่ได้นำมาอิงกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ จึงไม่เห็นด้วยที่จะชลอนานวิจัยพืชจีเอ็มโอไว้ก่อน เพื่อรอกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ ซึ่งจะเมื่อใด ปีใด ยังไม่มีคำตอบ และเมื่อใดมีคำตอบ อาจจะต้องรออีก 4-5 ปี กว่าจะมีคำตอบจากนักวิจัย หากเป็นเช่นนั้นจริงเมื่อบวกกับเวลาที่สูญเสียไป จะเป็นเวลาของความล่าช้า ซึ่งจะเป็นสิ่งที่น่าเสียดายยิ่ง ซึ่งผู้บริหารที่ดีควรจะคำนึงถึงเรื่องนี้ให้มากที่สุด

สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย

กันยายน 2550

**กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ นำชาติพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพไทย เพื่อการพึ่งพาตนเอง**